

**UCHWAŁA NR XLVII/374/2022
RADY MIEJSKIEJ W HRUBIESZOWIE**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie za
2021 rok oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie za 2021 rok wraz z przedstawieniem potrzeb w zakresie pomocy społecznej, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Hrubieszowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Anna Naja

Załącznik do uchwały Nr XLVII/374/2022
Rady Miejskiej w Hrubieszowie
z dnia 31 marca 2022 r.

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2021 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej

zgodnie z art.110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r.
o pomocy społecznej
(j.t. Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.)

Marzec 2022 r.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem katolickim, innymi Kościołami, związkami wyznaniowymi, osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstaniu trudnych sytuacji życiowych poprzez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, natomiast potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny być uwzględnione jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie został utworzony Uchwałą Nr X/49/90 z dnia 14 marca 1990 r. Miejskiej Rady Narodowej w Hrubieszowie.

Celem utworzenia Jednostki była realizacja zadań w zakresie pomocy społecznej na terenie miasta Hrubieszowa.

W kolejnych latach zakres przedmiotowy realizowanych przez Ośrodek zadań ulegał poszerzeniu i na koniec 2021 r. wynikał z następujących przepisów prawa:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
3. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
4. ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
5. uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023,
6. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
7. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne,
8. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,

9. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
10. ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
11. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
12. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna,
13. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
14. ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
15. rozporządzenia z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”,
16. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Wysokość budżetu, w tym fundusz osobowy

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2021 przyjęty został na poziomie 27 029 618,77 zł, co stanowiło 22,56% budżetu Gminy Miejskiej Hrubieszów, tj. z kwoty 119 837 451,08 zł. Zrealizowane wydatki to kwota **26 770 737,73 zł** (99,04% przyjętego planu). Wypracowano dochody na ogólną kwotę 598 461,75 zł (124,54 % planu).

Na wymieniony powyżej budżet, wraz z dochodami na rzecz budżetu Państwa, składały się następujące źródła finansowania:

Budżet państwa (zadania zlecone)

1. Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami.
2. Świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne.
3. Zasiłki dla opiekunów.
4. Świadczenia alimentacyjne.
5. Składki na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalno-rentowe od świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków dla opiekuna.
6. Koszty zatrudnienia trzech pracowników realizujących świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz pozostałe częściowe koszty utrzymania związane z realizacją świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych.
7. Wydawanie Kart Dużej Rodziny.

8. Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych sprawujących opiekę nad osobą ubezwłasnowolnioną wraz z kosztami obsługi.
9. Dodatki energetyczne oraz koszty obsługi zadania.
10. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
11. Świadczenia wychowawcze oraz koszty obsługi zadania.
12. Świadczenia „Dobry Start” oraz koszty obsługi zadania.

Zadania własne Gminy dotowane z budżetu Państwa:

1. Zasiłki stałe, zasiłki okresowe, składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych oraz uczestników Centrum Integracji Społecznej.
2. Koszty utrzymania Ośrodka (częściowa dotacja).
3. Pomoc finansowa, świadczenia w naturze oraz posiłki w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.
4. Pomoc finansowa w ramach Programu „Wspieraj Seniora”.
5. Pomoc finansowa w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.
6. Pomoc finansowa w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa”.

Zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej Hrubieszów:

1. Zasiłki celowe.
2. Specjalne zasiłki celowe.
3. Sprawianie pogrzebu.
4. Zdarzenie losowe.
5. Opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej.
6. Udzielanie schronienia i posiłku osobom bezdomnym.
7. Zapewnienie 20% wkładu własnego do programu „Posiłek w szkole i w domu”
8. Usługi opiekuńcze.
9. Współfinansowanie opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.
10. Dodatki mieszkaniowe.
11. Koszty utrzymania Ośrodka.

W ogólnym planie finansowym na rok 2021 – 27 029 618,77 zł, kwota 23 457 062,27 zł (86,78%) pochodziła z budżetu Państwa, wydatki – 23 254 145,20 zł (99,14%), natomiast

kwota 3 572 556,50 zł (13,22%) pochodziła z budżetu Gminy Miejskiej Hrubieszów, wydatki 3 516 592,53 zł (98,43%).

W ramach tak skonstruowanego planu finansowego kwota 24 723 524,50 zł (91,47%) stanowiła zabezpieczenie realizacji zadań wykonywanych przez Ośrodek, w tym: 22 580 886,50 zł (91,33%) budżet Państwa, 2 142 638,00 zł (8,67%) budżet Gminy Miejskiej, 2 306 094,27 zł (8,53%) - koszty obsługi (876 175,77 zł (37,99%) budżet Państwa, 1 429 918,50 zł (62,01%) budżet Gminy Miejskiej).

W ogólnych kosztach obsługi kwota 1 977 462,27 zł (85,75%) związana była z kosztami zatrudnienia kadry MOPS (fundusz osobowy), w tym kwota 720 755,77 zł (36,45%) budżet Państwa, budżet Gminy Miejskiej to kwota 1 256 706,50 zł (63,55%).

Z wykazanego powyżej planu związanego z kosztami obsługi, wykorzystano ogółem 2 211 050,03 zł (95,88%), z budżetu Państwa – 817 129,80 zł (36,96%), z budżetu Gminy Miejskiej – 1 393 920,23 zł (63,04%). W ogólnej kwocie wydatków związanych z obsługą, wydatki na pokrycie kosztów funduszu osobowego wyniosły ogółem 1 934 027,87 zł (87,47%) – budżet Państwa 687 388,19 zł (35,54%), Gmina Miejska Hrubieszów 1 246 639,68 zł (64,46%).

Nadmienia się, że w ogólnej kwocie wydatków na fundusz osobowy, tj. 1 934 027,87 zł, kwota 132 100,73 zł zabezpieczała dodatkowe wynagrodzenie roczne z pochodnymi, kwotę 21 816,00 zł przeznaczono na wypłatę odprawy emerytalnej dla 1 osoby, kwota 17 352,00 zł na wypłatę nagród jubileuszowych dla 2 pracowników, kwota 9 360,00 zł na wypłatę ekwiwalentu za urlop .

Z powyższych ustaleń wynika, że faktyczne wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – w roku 2021 – związane z wynagrodzeniami zatrudnionych w Jednostce pracowników, bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego i nagród jubileuszowych, odprawy emerytalnej, ekwiwalentu za urlop, wyniosły 1 753 399,14 zł, tj. (6,55% ogólnego wykonania planu finansowego).

Plan finansowy na rok 2021 przyjęty na kwotę 27 029 618,77 zł, wykonano na kwotę 26 770 737,73 zł. tj. 99,04% ogólnego planu.

Szczegóły planu finansowego na rok 2021, uwzględniający dochody i wydatki, zawierający właściwą klasyfikację budżetową, źródła finansowania poszczególnych zadań i ich wysokość oraz poziom wykonania planu finansowego ujęty został w poniższych zestawieniach tabelarycznych.

DOCHODY:

Rozdział	Plan 2021 r.	Wykonanie 2021 r.	%
85501 – Świadczenia wychowawcze	2 700,00	664,75	24,62
Zwrot nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w latach poprzednich.	2 500,00	500,00	
Zwrot odsetek od nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych w latach poprzednich	200,00	164,75	
85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.203203	288 500,00	372 734,95	129,20
Zadania zlecone:			
Koszty upomnienia		23,20	
Odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w latach poprzednich	1000,00	668,05	
Odsetki od funduszu alimentacyjnego wyegzekwowanego przez komorników oraz odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w roku bieżącym.		132 507,45	
Zwroty zaliczki alimentacyjnej wyegzekwowanej przez komorników		11 716,04	
Zwroty funduszu alimentacyjnego wyegzekwowanego przez komornika.	271 000,00	213 702,37	
Zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w latach poprzednich.	16 500,00	14 117,84	
85504 – Wspieranie rodziny	313,85	313,85	100,00
Zwrot nienależnie pobranego świadczenia „Dobry Start” w latach poprzednich	300,00	300,00	
Odsetki od nienależnie pobranego świadczenia ‘Dobry Start’ w latach poprzednich	13,85	13,85	
85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.	1 000,00	619,52	61,95
Zwrot ubezpieczenia zdrowotnego od nienależnie pobranych zasiłków stałych.	1 000,00	619,52	
85214 – Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.	2 000,00	1 091,86	54,59
Zwrot nienależnie pobranych zasiłków okresowych w latach poprzednich.	2 000,00	1 091,86	
85216 – Zasiłki stałe	9 000,00	8 255,83	91,73
Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych w latach poprzednich.	9 000,00	8 255,83	

85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej		139,18	
Odsetki bankowe		0,41	
Odsetki od zwrotu dofinansowania szkolenia		138,77	
85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	177 018,00	214 641,81	121,25
zadania własne- odpłatność za usługi opiekuńcze	145 518,00	179 927,98	
zadania zlecone- odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze.	31 500,00	34 713,83	
Razem	480 531,85	598 461,75	124,54

WYDATKI:

Rozdział	Plan na 2021 rok	Wykonanie za 2021 rok	%	Wykonanie zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej	Wykonanie zadania zlecone, własne finansowane z budżetu państwa
85195 – Pozostała działalność	16 500,00	8 483,35	51,41	-	8 483,35
<i>Wydatki związane z obsługą „infolinii dotyczącej szczepień”</i>	16 500,00	8 483,35		-	8 483,35
85202 – Domy pomocy społecznej	539 182,00	539 030,02	99,97	539 030,02	-
<i>Częściowe pokrycie kosztów utrzymania pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej</i>	539 182,00	539 030,02		539 030,02	-
85203 – Ośrodki wsparcia	50 100,00	50 100,00	100,00	50 100,00	-
<i>Wydatki związane z opłacaniem kosztów pobytu osoby w Domu dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży</i>	50 100,00	50 100,00		50 100,00	-
85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	45 731,00	45 056,00	98,52	-	45 056,00
<i>-zadania własne (dotowane z budżetu państwa i Gminy Miejskiej)</i>	45 731,00	45 056,00		-	45 056,00
<i>Ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre osoby uprawnione do zasiłku stałego oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej</i>	45 731,00	45 056,00		-	45 056,00

85214 – Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	590 680,00	556 027,94	94,13	109 918,30	446 109,64
-zadania własne (zasilki celowe finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	110 000,00	109 918,30	99,93	109 918,30	-
-zadania własne (zasilki okresowe w całości dotowane z budżetu państwa)	480 680,00	446 109,64	92,81	-	446 109,64
85215 - Dodatki mieszkaniowe	392 207,00	390 890,61	99,66	380 800,30	10 090,31
- zadania własne (dodatki mieszkaniowe - finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	381 680,00	380 800,30	99,77	380 800,30	-
- zadania zlecone w tym:	10 527,00	10 090,31	95,85	-	10 090,31
<i>dodatki energetyczne</i>	10 320,00	9 892,46	95,86	-	9 892,46
<i>koszty utrzymania</i>	207,00	197,85	95,58	-	197,85
85216- Zasilki stałe	495 220,00	490 772,94	99,10	-	490 772,94
Zadania własne (dotowane z budżetu państwa)	495 220,00	490 772,94	-	-	490 772,94
85219 – Ośrodki Pomocy Społecznej	1 556 591,25	1 528 573,33	98,20	1 212 600,33	315 973,00
-zadania własne (finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	1 238 218,25	1 212 600,33	97,93	1 212 600,33	-
-zadania własne (dotowane z budżetu państwa)	305 173,00	305 173,00	100,00	-	305 173,00
- dofinansowanie z PUP do szkoleń pracowników	13 200,00	10 800,00	81,82	-	10 800,00
<i>W tym fundusz osobowy: (wynagrodzenie – 1 073 652,05, dodatkowe wynagrodzenie roczne – 85 703,90, pochodne – ZUS od wynagrodzeń – 209 040,84, PPK -773,36)</i>	1 375 481,25	1 369 170,15	99,54	1 080 173,79	288 223,00
<i>Pozostałe koszty utrzymania</i>	181 110,00	159 403,18	87,46	132 426,54	27 750,00
85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	886 100,50	855 480,59	96,54	519 437,00	336 043,59
-zadania własne (finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	530 589,00	519 437,00	97,90	519 437,00	-
-zadania własne (finansowane z programu - Opieka75+)	24 046,50	24 046,50	100,00	-	24 046,50
-zadania własne (finansowane z programu - Opieka wytchnieniowa)	14 688,00	14 680,21	99,95	-	14 680,21
-zadania własne (finansowane z programu - Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej)	51 714,00	37 295,88	72,12	-	37 295,88
-zadania zlecone	265 063,00	260 021,00	98,10	-	260 021,00
85230 - pomoc w zakresie dożywiania	308 750,00	308 750,00	100,00	61 750,00	247 000,00

-zadania własne (udział własny gminy w programie "Posiłek w szkole i w domu")	61 750,00	61 750,00	100,00	61 750,00	-
-zadania własne (udział budżetu państwa w programie "Posiłek w szkole i w domu")	247 000,00	247 000,00	100,00	-	247 000,00
85295 – Pozostała działalność	294 977,02	260 902,79	88,45	383,25	260 519,54
w tym fundusz osobowy: (dodatek specjalny „Wspieraj seniora” – 4 788,00, oraz pochodne – ZUS od dodatku specjalnego- 924,14)	13 615,52	5 712,14	41,95	-	5 712,14
w tym fundusz osobowy projekt "Aktywne włączenie ...": (dodatki specjalne – 13 383,05, pochodne – ZUS od dodatków specjalnego – 2 466,70, PPK – 74,25)	26 533,25	15 924,00	41,95	-	15 924,00
w tym fundusz osobowy projekt „Równe szanse ”: (dodatki specjalne – 73 253,67, oraz pochodne – ZUS od dodatków specjalnego - 12 659,93, PPK – 119,14)	89 318,25	86 256,25	96,57	278,25	85 978,00
Pozostałe koszty związane z realizacją projektu „Aktywne włączenie	31 523,00	31 522,95	100,00	-	31 522,95
Pozostałe koszty związane z realizacją projektu „Równe szanse	133 987,00	121 487,45	90,67	105,00	121 382,45
85501 – Świadczenia wychowawcze	15 098 000,00	15 005 439,40	99,39	-	15 005 439,40
Świadczenia wychowawcze	14 970 500,00	14 879 158,56	99,39	-	14 879 158,56
w tym fundusz osobowy: (wynagrodzenie – 88 139,82 dodatkowe wynagrodzenia roczne – 4 834,57 oraz pochodne – ZUS od wynagrodzeń – 17 594,93)	111 788,00	110 569,32	98,91	-	110 569,32
Pozostałe koszty utrzymania	15 712,00	15 711,52	100,00	-	15 711,52
85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	6 094 680,00	6 085 746,08	99,85	63 685,93	6 022 060,15
-zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej w tym:	68 880,00	63 685,93	92,46	63 685,93	-

<i>fundusz osobowy: (wynagrodzenie- 44 403,11, dodatkowe wynagrodzenie roczne – 3 026,47 oraz pochodne - ZUS od wynagrodzeń – 9 109,92)</i>	56 892,00	56 539,50	99,38	56 539,50	-
<i>Pozostałe koszty utrzymania</i>	11 988,00	7 146,43	59,61	7 146,43	-
<i>-zadania zlecone w tym:</i>	6 025 800,00	6 022 060,15	99,94	-	6 022 060,15
<i>świadczenia rodzinne, dodatki do św. rodzinnych, św. pielęgnacyjne, zasiłki dla opiekuna, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, ubezpieczenie społeczne od niektórych św. pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekuna oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych</i>	5 849 475,00	5 847 918,84	99,97	-	5 847 918,84
<i>fundusz osobowy: (wynagrodzenie 130 317,14, dodatkowe wynagrodzenie roczne – 9 909,21 oraz pochodne – ZUS od wynagrodzeń – 26 177,75)</i>	168 575,00	166 404,10	98,71	-	166 404,10
<i>Pozostałe koszty utrzymania</i>	7 750,00	7 737,21	99,83	-	7 737,21
85503 – Karta Dużej Rodziny	590,00	537,53	91,11	-	537,53
<i>- zadania zlecone</i>	590,00	537,53	-	-	-
85504 – Wspieranie rodziny	133 715,00	128 231,22	95,90	117 250,72	10 980,50
<i>-zadania własne (finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)</i>	126 437,00	120 953,22	95,66	117 250,72	3 702,50
<i>- zadania zlecone</i>	7 278,00	7 278,00	100,00	-	7 278,00
<i>w tym fundusz osobowy: (wynagrodzenia –90 585,16, dodatkowe wynagrodzenie roczne – 7 492,00 oraz pochodne - ZUS od wynagrodzenia – 16 506,05)</i>	117 657,00	114 583,21	97,39	109 501,71	5 081,50
<i>Pozostałe koszty utrzymania</i>	10 658,00	8 248,01	77,39	7 749,01	499,00
<i>Świadczenia „Dobry start”</i>	5 400,00	5 400,00	100,00	-	5 400,00
85508– Rodziny zastępcze (zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	72 075,00	71 820,40	99,65	71 820,40	-
<i>Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych</i>	72 075,00	71 820,40	-	71 820,40	-
85510 – Placówki opiekuńczo- wychowawcze (zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	382 352,00	374 907,48	98,05	374 907,48	-

<i>Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych</i>	382 352,00	374 907,48		374 907,48	
85513 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające pobierające zasiłki dla opiekunów	57 258,00	55 079,25	96,16		55 079,25
<i>Ubezpieczenie zdrowotne opłacane za niektóre osoby uprawnione do świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekuna, specjalnych zasiłków opiekuńczych</i>	57 258,00	55 079,25			55 079,25
85595 – Pozostała działalność	14 910,00	14 908,80	99,99	14 908,80	
<i>-zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)</i>	14 910,00	14 908,80		14 908,80	
Razem	27 029 618,77	26 770 737,73	99,04	3 516 592,53	23 254 145,20

I. Pomoc Społeczna

Współczesny obraz pomocy społecznej wskazuje, że jej zadania ulegają ciągłemu i systematycznemu rozszerzaniu. Stan ten jest determinowany w głównej mierze zmieniającymi się realiami rzeczywistości. Kryzys finansowy, gospodarczy, bezrobocie, to tylko niektóre z czynników powodujących, że zadania pomocy społecznej nie mogą być ujmowane statycznie. Realia obecnych czasów wymuszają, aby katalog zadań pomocy społecznej był elastyczny i otwarty na nowe wyzwania. Pomoc społeczna winna nie tylko wykorzystywać doraźne metody wsparcia beneficjentów, które de facto w perspektywie długoterminowej powodują wykształcenie postaw roszczeniowych, lecz dążyć do diagnozy problemu i poszukiwania form jego rozwiązania, innych niż wsparcie materialne, przy zaangażowaniu własnych możliwości klienta oraz wykorzystaniu jego predyspozycji. Istotne jest, aby w podejmowanej pracy socjalnej pamiętać, że działania jakie wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej mają charakter wspomagający. Chodzi więc o to, żeby nie wyręczać klienta, ale przede wszystkim zbadać, czy jego problem mógłby być rozwiązany przy wykorzystaniu jego własnych możliwości, a rolę Ośrodka ograniczyć do minimum niezbędnego do zaktywizowania podopiecznego. Zasada pomocniczości w stosunku do własnych możliwości klienta opiera się na prostym założeniu, że każdy człowiek powinien

zaspokajać swoje potrzeby własnymi siłami, bez sięgania po pomoc z zewnątrz. Jednostka powinna mieć więc świadomość, że naturalnym jest powinność samodzielnego zdobycia odpowiednich środków utrzymania.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, jednostka powinna wykorzystywać swoje możliwości, środki i uprawnienia. Na pomoc państwa może liczyć w zasadzie wówczas gdy, mimo ich wykorzystania, nadal pozostaje w trudnej sytuacji życiowej lub pomimo podjętych starań nie potrafi pomóc sama sobie.

Jednym z zasadniczych celów pracowników MOPS w Hrubieszowie jest próba aktywizacji świadczeniobiorców, zachęcanie i wsparcie ich w przezwyciężaniu trudnej sytuacji bytowej, która może trwać długimi latami lub występować jako problem przejściowy.

Owo „wspomaganie” jest towarzyszeniem w pokonywaniu trudności, nie zaś wyręczaniem klienta w procesie zmiany. Oznacza pomoc a nie opiekę.

Opieką otaczamy małe dziecko, osoby starsze, niepełnosprawne, które własnymi siłami, przy pomocy dostępnych im środków nie są w stanie zaspokoić własnych potrzeb.

Pomoc zaś to dostarczanie środków niezbędnych do rozwoju jednostek i rodzin, polegająca na współdziałaniu z osobą będącą w sytuacji trudnej. Polega m.in. na wzbudzeniu potencjału oraz dostarczaniu środków, dzięki którym klient będzie mógł podjąć samodzielną aktywność w celu polepszenia swojej sytuacji. Wyręczanie prowadzi bowiem do wyuczonej bezradności, w efekcie czego trudno jest przerwać błędne koło.

Człowiek wykluczony ze społeczności łatwo popada w uzależnienie od pomocy społecznej. O powstaniu uzależnienia od pomocy społecznej świadczy głównie chęć uporczywego pozyskiwania środków finansowych z pomocy społecznej i odrzucenie innych form wsparcia. Po niedługim czasie klienci przejawiają trudności w kontrolowaniu tego zachowania i choć obiecują sobie, że nie zgłoszą się po pomoc, to jednak czynią to regularnie. Próby rezygnacji z pomocy wywołują bowiem silne poczucie dyskomfortu, a otrzymywanie jej nasila spiralę roszczeń, inne źródła dochodu są przy tym zaniedbywane. Każdy mieszkaniec miasta Hrubieszowa, stojący wobec problemów, których nie jest w stanie rozwiązać samodzielnie, ma prawo zwrócić się o pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje:

- 1) osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- 2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
 - b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany — w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
- 3) mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) — stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobytku oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;

- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenia na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom samotnie gospodarującym, których dochód nie przekracza kwoty 701,00 zł oraz osobom w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 528,00 zł.

Zgodnie z uregulowaniami ustawy o pomocy społecznej w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych, może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Brak współdziałania osoby lub rodziny z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, odmowa zawarcia kontraktu, niedotrzymywanie jego postanowień, nieuzasadniona odmowa podjęcia zatrudnienia innej pracy zarobkowej przez osobę bezrobotną lub nieuzasadniona odmowa podjęcia lub przerwania szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych, robót publicznych lub prac społecznie użytecznych, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia w instytucjach rynku pracy, lub nieuzasadniona odmowa podjęcia leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego przez osobę uzależnioną, mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W normatywnym ujęciu terminu „rodzina” ustawodawca określa wszystkie osoby spokrewnione i niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Zadania zlecone

1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – są jedną z form pomocy realizowaną w roku 2021, w ramach ustawy o pomocy społecznej, finansowaną w całości z budżetu państwa.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą być przyznane osobie, która z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymaga opieki osób drugich a jest tego pozbawiona, a również osobie, która wymaga pomocy osób innych, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych tj.:

1) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza:

a) kształtowanie umiejętności zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i umiejętności społecznego funkcjonowania, motywowanie do aktywności, leczenia i rehabilitacji, prowadzenie treningów umiejętności samoobsługi i umiejętności społecznych oraz wspieranie, także w formie asystowania w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak:

- samoobsługa, zwłaszcza umiejętność utrzymania i prowadzenia domu,
- dbałość o higienę i wygląd,
- utrzymywanie kontaktów z domownikami, oraz ze społecznością lokalną,
- wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego,
- korzystanie z usług różnych instytucji,

b) interwencje i pomoc w życiu w rodzinie, w tym:

- doradztwo, koordynacja działań innych służb na rzecz rodziny, której członkiem jest osoba uzyskująca pomoc w formie specjalistycznych usług,
- kształtowanie pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi,

c) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w tym:

- w uzyskaniu świadczeń socjalnych, emerytalno-rentowych,
- wypełnieniu dokumentów urzędowych,

d) pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi, w tym:

- nauka planowania budżetu, asystowanie przy ponoszeniu wydatków,
- pomoc w uzyskaniu ulg w opłatach,

- zwiększanie umiejętności gospodarowania własnym budżetem;

2) pielęgnacja - jako wspieranie procesu leczenia, w tym:

a) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,

b) uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,

c) pomoc w wykupywaniu lub zamawianiu leków w aptece,

d) pilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,

e) pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,

f) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,

g) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych;

3) rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

a) współpraca ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego zmierzającego do wielostronnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług;

4) pomoc mieszkaniowa, w tym:

a) w organizacji drobnych remontów, adaptacji, napraw, likwidacji barier architektonicznych,

b) kształtowanie właściwych relacji osoby uzyskującej pomoc z sąsiadami i gospodarzem domu.

Ośrodek Pomocy Społecznej, przyznając specjalistyczne usługi opiekuńcze ustala ich zakres, czasokres, miejsce świadczenia oraz wysokość odpłatności. Wysokość odpłatności uzależnioną od dochodu osoby, rodziny, określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2005r., Nr 189 poz. 1598 z późn. zm.).

W roku 2021 specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 12 osób (w 2020 r. – 16 osób) na łączną kwotę **260 021,00 zł**. Przepracowano **9 939,00** godzin (w 2020r. – 11 641 godzin na kwotę 280 994,00 zł). Koszt 1 godz. specjalistycznych usług opiekuńczych w 2021 roku wynosił 26,00 zł. Zadanie realizowane było przez Polski Czerwony Krzyż, wyłoniony w drodze konkursu.

2. Wynagrodzenie opiekunom prawnym sprawującym opiekę nad osobą ubezwłasnowolnioną – jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, wypłacanym w wysokości ustalonej przez Sąd.

Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekraczać 1/10 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Udzielanie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W roku 2021 MOPS w Hrubieszowie nie wypłacał wynagrodzeń opiekunom prawnym sprawującym opiekę nad osobą ubezwłasnowolnioną. W 2020 roku wypłacone zostało w/w wynagrodzenie 1 opiekunowi prawnemu. Ogólny koszt realizacji w/w zadania wyniósł w 2020 roku 304,50 zł.

Należy nadmienić, że wypłacanie wynagrodzenia opiekunom prawnym sprawującym opiekę nad osobą ubezwłasnowolnioną, jest zadaniem zleconym, dotowanym w całości z budżetu Państwa.

Zadania własne

1. Zasiłek stały – świadczenie przysługujące pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy odpowiednio od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub gdy jej dochód i dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości: 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 645zł miesięcznie; 2) w przypadku osoby w rodzinie – różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

Szczegółowe zestawienie dotyczące realizacji zasiłków stałych przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3.

Forma pomocy	2020 r.		2021 r.	
	Liczba osób	Kwota zł	Liczba osób	Kwota zł
Zasiłki stałe - ogółem	98	507 277,98	90	490 772,94
W tym: dotacja Urzędu Wojewódzkiego	98	507 277,98	90	490 772,94
Udział własny Gminy Miejskiej	-	-	-	-

Wyplata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy, w całości, dotowanym z budżetu państwa, tj. kwota **490 772,94 zł**. W całym 2021 r. pomocą w postaci zasiłku stałego objęto **90** osób. W analogicznym okresie 2020 r. objęto pomocą 98 osób.

2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych

Osoby, pobierające zasiłek stały, nie podlegające ubezpieczeniu z innego tytułu, mają również opłacane - przez Ośrodek - składki na ubezpieczenie zdrowotne. W roku 2021 Ośrodek opłacił 735 składek za 71 osób (w 2020r. – 75 osób – 747 składek).

Należy zaznaczyć, że opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały, jest zadaniem własnym, dotowanym w całości z budżetu państwa.

Realizacja składek na ubezpieczenie zdrowotne – od zasiłku stałego przedstawia tabela nr 4 .

Tabela nr 4.

Forma pomocy	2020r.			2021r.		
	Liczba osób	Liczba świad.	Kwota	Liczba osób	Liczba świad.	Kwota
Składki na ubezp. zdr. -ogółem	75	747	37 790,31	71	735	37 335,35
w tym: dotacja UW	75	747	37 790,31	71	735	37 335,35
udział własny Gminy Miejskiej	-	-	-	-	-	-

3. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy, przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

W 2021 r. minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosiła:

- 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
- 2) w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Środki na wypłatę zasiłku okresowego w w/w, minimalnej wysokości, pochodziły z dotacji celowej, jaką otrzymała Gmina Miejska Hrubieszów z budżetu państwa.

W **2021 r.** z tej formy pomocy **skorzystało 189** osób na ogólną kwotę **446 109,64 zł**, natomiast w analogicznym okresie **roku 2020** – **192** osoby na kwotę **470 320,03zł**.

Najczęstsze powody przyznania zasiłku okresowego to:

- bezrobocie – **170** osób;
- niepełnosprawność – **13** osób;
- długotrwała choroba – **8** osób.

4. Usługi opiekuńcze

Możliwość uzyskania pomocy w formie usług opiekuńczych jest zbliżona do opisanych wcześniej specjalistycznych usług opiekuńczych, z tym, że nie dotyczy osób z zaburzeniami psychicznymi.

Odpłatność za usługi opiekuńcze uregulowana została Uchwałą Nr XXXVIII/261/2017 Rady Miejskiej w Hrubieszowie z dnia 28 lutego 2017 r. ze zmianą w Uchwale Nr XXX/242/2021 Rady Miejskiej w Hrubieszowie z dnia 28 stycznia 2021 r.

W roku 2021 z usług opiekuńczych skorzystało **75 osób**, u których zrealizowano łącznie **22 183 godziny usług** (wydatek na kwotę **543 483,50 zł**). W roku 2020 z tej formy skorzystało **76 osób** - przepracowano **25 687 godzin** (wydatek na kwotę **577 597,50 zł**). Koszt 1 godz. usług opiekuńczych w 2021 r. wynosił 24,50 zł (w 2020 r. koszt 1 godz. usług opiekuńczych wynosił 22,50 zł). Usługi opiekuńcze realizowane były przez Polski Czerwony Krzyż, wyłoniony w drodze konkursu.

W roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie pozyskał kwotę 24 046,50 zł w ramach Programu „Opieka 75+”.

Proces starzenia oraz pogarszania się stanu zdrowia osób objętych usługami opiekuńczymi będzie skutkował w przyszłości koniecznością zwiększenia środków finansowych na tę formę pomocy oraz zwiększeniem się potrzeb finansowych na pokrycie kosztów pobytu tej kategorii osób w domach pomocy społecznej.

5. Zasiłki celowe

Świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, kosztów pogrzebu, zdarzenia losowego, schronienie.

Szczegółowe zestawienie dotyczące realizacji zasiłków celowych przedstawia tabela Nr 5.

Tabela nr 5.

Forma pomocy	2020 rok		2021 rok	
	liczba osób	Kwota w zł.	liczba osób	Kwota w zł.
Zasiłki celowe (odzież, leki, opał itp.)	187	69 136,56	181	76 457,58
Schronienie i wyżywienie osób bezdomnych	2	21 096,17	2	23 160,72
Zdarzenia losowe	1	5 000,00	-	-
Sprawienie pogrzebu	3	5 650,00	5	10 300,00
RAZEM		100 882,73		109 918,30

Z wymienionej powyżej formy pomocy skorzystały w **2021 r. 183 osoby** na ogólną kwotę **109 918,30 zł**.

W **2020 r.** z zasiłków celowych skorzystały **193 osoby** na łączną kwotę **100 882,73 zł**.

Należy zaznaczyć, że ogólna liczba osób korzystających z pomocy w postaci zasiłków celowych nie jest sumą osób objętych w/w pomocą, ponieważ część osób korzysta jednocześnie z różnych form zasiłku celowego.

W 2021 roku z zasiłku celowego na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, środków czystości, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu skorzystało 181 osób na kwotę 76 457,58zł., w tym z zasiłków celowych specjalnych – 12 osób na kwotę 6 200,00 zł. W 2020 roku z zasiłków celowych w w/w formie skorzystało 187 osób na kwotę 69 136,56 zł, w tym z zasiłków celowych specjalnych 15 osób na kwotę 7 300,00 zł.

Na terenie miasta funkcjonuje Stowarzyszenie Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „Kres”, które zapewnia przebywającym tam osobom wyżywienie i schronienie.

Od miesiąca września 2016 r., w myśl zmiany przepisów ustawy o pomocy społecznej, udzielenie schronienia osobom bezdomnym następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni albo w schronisku dla bezdomnych. Z uwagi na fakt, iż w/w Stowarzyszenie nie zostało wpisane do rejestru placówek udzielających tymczasowego schronienia, prowadzonego przez Wojewodę, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie nie kieruje, a tym samym nie ponosi odpłatności za pobyt osób tam przebywających.

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie poniósł wydatek w wysokości 23 160,72 zł, za pobyt dwóch osób bezdomnych, skierowanych do schronisk dla osób bezdomnych, usytuowanych poza terenem miasta Hrubieszowa. W 2020 r. wydatek z tytułu zapewnienia schronienia dla 2 osób w schroniskach dla osób bezdomnych wynosił 21 096,17 zł.

6. Domy pomocy społecznej

Innym zadaniem własnym gminy, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 16 ustawy o pomocy społecznej, jest „kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu”.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. W przypadku, gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofują swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do powiadomienia o tym właściwego Sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna – prokuratora. Obowiązanymi do wnoszenia opłat za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: 1) mieszkaniec domu; 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi; 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej.

W roku 2021 w domach pomocy społecznej przebywało **20** mieszkańców miasta Hrubieszowa, z których 5 mężczyzn i 2 kobiety zostało skierowanych - bez zgody - wskutek postępowania sądowego. W DPS w Zamościu przebywa 1 osoba, w Tyszowcach 10 osób, w Popkowicach 1 osoba, w Majdanie Wielkim 1 osoba, w Różance 1 osoba, w Krasnymstawie 1 osoba, w Krasnobrodzie 2 osoby, w Świdniku 1 osoba, w Surhowie 2 osoby.

Wydatki związane z pobytem 19 osób w w/w Domach Pomocy Społecznej wyniosły w roku **2021 – 539 030,02 zł.** Jedna osoba przebywająca w DPS ponosiła pełną odpłatność za swój pobyt.

7. Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych mogą być także przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w Środowiskowym Domu Samopomocy w Hrubieszowie. W roku 2021, do opisanej powyżej placówki, skierowano na podstawie decyzji administracyjnych MOPS w Hrubieszowie, **50** osób.

Do m-ca maja 2021 roku odpłatność miesięczna za usługi świadczone w ŚDS ustalana była w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekraczał kwotę 300% kryterium dochodowego, czyli odpowiednio kwotę

2 103 zł w przypadku osób samotnie gospodarujących lub kwotę 1584 zł w przypadku osób w rodzinie. Od m-ca czerwca 2021 roku korzystanie z usług świadczonych w ŚDS jest nieodpłatne.

Opisana powyżej forma pomocy jest realizowana w ramach planu finansowego ŚDS w Hrubieszowie.

8. Realizacja programu „Posilek w szkole i w domu” w 2021 w ramach Modułu I i II.

Celem programu jest wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym.

W 2021 roku pomocą w postaci świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci artykułów żywnościowych objęto 287 rodzin, tj. **553** osoby na łączną kwotę **308 124,20 zł** (w 2020 roku 284 rodziny, tj. 555 osób na kwotę 299 949,40 zł).

W ramach programu „Posilek w szkole i w domu” w 2021 w ramach Modułu I i II w 2021 roku objęto dożywianiem w szkołach i przedszkolach **5** dzieci na kwotę **625,80 zł**, (w 2020 roku dożywianiem objęto 1 dziecko na kwotę 50,60zł).

Podkreślić należy, że znaczna część środków pochodziła z rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” - 247 000,00 zł, natomiast środki własne wyniosły 61 750,00 zł.

Nie stwierdzono nie zabezpieczonych potrzeb w tym zakresie.

9. Kierowanie do Centrum Integracji Społecznej w Mienianach.

Od miesiąca listopada 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie, zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym, kieruje osoby, które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w trudnej sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym, do uczestnictwa w zajęciach reintegracji społecznej i zawodowej prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej w Mienianach.

W przeciągu roku 2021 z zajęć w CIS w Mienianach skorzystało **21** osób, nie mniej jednak miesięczna liczba uczestników wynosiła 10 osób. Siedem osób w roku 2021 ukończyło pomyślnie realizację indywidualnego planu zatrudnienia socjalnego i nabyło umiejętności w ramach reintegracji społecznej i zawodowej. W trakcie roku 4 osoby zrezygnowały z udziału w w/w zajęciach, z 2 osobami zaprzestano realizacji w/w planu ze względu na brak współpracy i realizacji planu przez osoby, co stanowiło podstawę do ograniczenia im świadczeń udzielanych w ramach ustawy o pomocy społecznej. Osoby uczestniczące w w/w zajęciach, po okresie próbnym trwającym 1 miesiąc, zostały zakwalifikowane do dalszego uczestnictwa w zajęciach w CIS na okres 11 miesięcy. Zgodnie z ustawą o zatrudnieniu socjalnym, kierownik Centrum, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii pracownika socjalnego Centrum, może przedłużyć okres uczestnictwa w zajęciach do 6 miesięcy. Uczestnicy zajęć reintegracji społecznej i zawodowej otrzymują świadczenie integracyjne w okresie próbnym w wysokości 50% zasiłku dla bezrobotnych, po okresie próbnym w wysokości zasiłku dla bezrobotnych. Świadczenie integracyjne jest wypłacane przez Centrum Integracji Społecznej. Osoby objęte indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, jeżeli nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie przyznał świadczenie w formie opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne na czas uczestnictwa w Centrum Integracji Społecznej w Mienianach **21 osobom na kwotę 7 720,65 zł.**

10. Realizacja Programu „Wspieraj Seniora”.

W roku 2021 MOPS w Hrubieszowie realizował program „Wspieraj Seniora”. Celem programu było wsparcie finansowe Gminy w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie, np. poprzez wsparcie rodzin, zabezpieczyć sobie artykułów podstawowej potrzeby. W ramach w/w programu w 2021 r. zgłosiły się **2** osoby, z czego jedna osoba nie wymagała wsparcia. Korzystanie ze wsparcia przez seniorów w wieku 70 lat i więcej, w ramach w/w Programu, było bezpłatne. Wysokość środków wykorzystanych na wsparcie **1** osoby w ramach programu „Wspieraj Seniora” wyniosła **5 712,14 zł.** Zadanie w całości finansowane z budżetu państwa, z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19.

11. Realizacja Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021.

Głównym celem Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” jest prowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla:

- a) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- b) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

Usługi asystenta w szczególności polegają na pomocy asystenta w:

- a) wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne lub sportowe);
- b) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- c) załatwianiu spraw urzędowych;
- d) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- e) korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy);
- f) wykonywaniu czynności dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do lub z placówki oświatowej- usługa asystenta na terenie szkoły może być realizowana wyłącznie w przypadku, gdy szkoła nie zapewnia tej usługi.

Zgodnie z założeniami Programu, usługi asystenta mogą być realizowane przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu. Limit godzin usług asystenta przypadających na 1

uczestnika Programu wynosi nie więcej niż 60 godzin miesięcznie, przy czym limit godzin usług asystenta na 1 dziecko niepełnosprawne z ww. wskazaniami, a w przypadku opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych legitymujących się znacznym stopniem niepełnosprawności, którego rodzice lub osoby spokrewnione pobierają świadczenie pielęgnacyjne (tj. zrezygnowali ze świadczenia pracy) wynosi nie więcej niż 30 godzin miesięcznie.

Korzystanie z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jest bezpłatne.

W 2021 roku z w/w Programu skorzystały 4 osoby, w tym 1 dziecko do 16 r.ż. Koszty poniesione na realizację programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021, wyniosły **37 295,88 zł**.

Koszt realizacji Programu w całości był sfinansowany z budżetu państwa, z Funduszu Solidarnościowego.

12. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2021.

Głównym celem Programu „Opieka wytchnieniowa” jest odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu opiekunowie zaangażowani na co dzień w sprawowanie opieki będą dysponować czasem, który będą mogli przeznaczyć na odpoczynek jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego, które wymagają usługi opieki wytchnieniowej.

W 2021 roku z pomocy w ramach w/w Programu skorzystały 2 osoby. Usługa opieki wytchnieniowej świadczona jest nieodpłatnie.

Koszty poniesione na realizację programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021 wyniosły **14 680,21 zł**.

Koszt realizacji Programu w całości był sfinansowany z budżetu państwa, z Funduszu Solidarnościowego.

W 2021 r. ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało łącznie **695** osób, spośród **395** rodzin z terenu miasta (w 2020 r. – **698** osób z **393** rodzin). **15** osobom przyznano świadczenia decyzją w ramach zadań zleconych, natomiast **402** osobom przyznano decyzją świadczenia w ramach zadań własnych. Należy zaznaczyć, że ogólna liczba osób korzystających z pomocy nie jest sumą osób objętych pomocą w ramach zadań własnych i zleconych, ponieważ część z osób korzysta jednocześnie z form pomocy finansowych zarówno w ramach zadań własnych, jak i zleconych.

Szczegółowe zestawienie dotyczące ilości osób i rodzin korzystających z pomocy w zakresie realizacji zadań własnych i zleconych obrazuje tabela nr 6.

Tabela nr 6.

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	415	395	695
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	15	15	21
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	402	386	682
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej	0	587	1066
w tym, wyłącznie w postaci pracy socjalnej	0	205	384

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej obrazuje tabela nr 7.

Tabela nr 7.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	277	514
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	13	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	8	45
Bezrobocie	193	431

Niepełnosprawność	158	245
Długotrwała choroba	71	123
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	15	55
Przemoc w rodzinie	5	16
Alkoholizm	61	99
Narkomania	4	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	18	32
Zdarzenie losowe	0	0

Z analizy przedstawionego zestawienia jednoznacznie wynika, że największą liczbowo grupą objętą w 2021 r. pomocą Ośrodka, stanowią rodziny, w których najważniejszym problemem socjalnym było bezrobocie. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że w 193 rodzinach zewidencjonowano 431 osób. Bezrobocie jest istotnym czynnikiem powodującym szybką degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, rozszerza sferę społecznego ubóstwa, a nawet może prowadzić do bezdomności. Brak pracy może być dla wielu osób trudnym przeżyciem psychicznym prowadzącym do frustracji, depresji a nawet zjawisk patologicznych.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że bezrobocie rodziców wpływa negatywnie na ich relacje z dziećmi. Swoje frustracje przenoszą na najbliższych, co niekorzystnie wpływa na stan emocjonalny całej rodziny i doprowadza do jej rozpadu.

Brak zatrudnienia pozbawia także autorytetu, degradowuje pozycję społeczną, rodząc zachowania patologiczne, np. przemoc, alkoholizm, narkomanię. Zauważa się także sytuacje, w których osoba bezrobotna nie potrafi zagospodarować wolnego czasu, co często prowadzi do dyskomfortu psychicznego polegającego na bezsilności.

Problem bezrobocia występuje także wśród młodych osób, którzy po zdobyciu wykształcenia nie mogą zdobyć zatrudnienia. Zazwyczaj pozostają one bez własnego źródła dochodu, korzystając z pomocy rodziców. Niemożność znalezienia pracy skłania młodych, wykształconych ludzi do emigracji zarobkowej.

Inną grupą bezrobotnych są osoby, które nie mają wykształcenia, a w ślad za tym mają niewielkie szanse na zatrudnienie.

Istotnym elementem jest stałe podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych poprzez udział w szkoleniach - przekwalifikowaniu zawodowym, stwarzających możliwości podjęcia zatrudnienia. Jednak są grupy osób bezrobotnych przejawiających niechęć do zdobycia

choćby zawodu poprzez ukończenie kursów przygotowujących do pracy. Te osoby nie przejawiają chęci do poprawy swojej sytuacji sądząc, że rynek pracy miasta Hrubieszowa jest znikomy i nie ma szans podjęcia pracy.

Najpoważniejszym w skutkach kosztem społecznym bezrobocia jest zjawisko dziedziczenia biedy, przekazywania negatywnych wzorców zarówno członkom rodziny jak i najbliższemu otoczeniu. Osoby pozbawione zatrudnienia coraz częściej są świadczeniobiorcami pomocy społecznej. Niejednokrotnie pomoc społeczna ma dla bezrobotnego duże znaczenie, ponieważ jest jedynym źródłem utrzymania osoby bezrobotnej oraz jej rodziny. Osoby te dość często biernie oczekują rozwiązania problemu przez Ośrodek Pomocy.

Najistotniejszą przyczyną udzielania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest obok wyżej opisywanego bezrobocia, niepełnosprawność, długotrwała choroba i alkoholizm. Funkcjonowanie w środowisku osób niepełnosprawnych, czy też dotkniętych długotrwałą chorobą jest zdeterminowane wieloma czynnikami, m.in.: brakiem środków finansowych na leczenie oraz rehabilitację, ograniczonymi możliwościami w poruszaniu się i kontaktach społecznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach pomocy dla osób niepełnosprawnych i z długotrwałą chorobą udziela wsparcia finansowego w postaci zasiłków, usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego występuje także w rodzinach objętych pomocą Ośrodka. Niejednokrotnie ta grupa klientów nie zauważa własnych problemów i jest niechętna do współpracy z pracownikiem socjalnym. Bezradność wynika z zaburzenia wartości systemu rodzinnego i często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Wszelka pomoc powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania prawidłowych postaw rodzicielskich.

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego stał się jednym z powodów korzystania z pomocy społecznej. Rodziny te dość często nastawione są na pomoc finansową, przejawiają postawę roszczeniową, nie przejawiając chęci na podjęcie działań w kierunku poprawy swojej sytuacji rodzinnej.

Praca pracowników MOPS w Hrubieszowie nie ograniczała się w roku 2021 wyłącznie do realizowania świadczeń pomocy społecznej.

Z ustawy o pomocy społecznej wynika obowiązek współdziałania, tzn. osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Powyższa „zasada współdziałania” określa kolejny cel, jaki ma do zrealizowania pomoc społeczna, a jest nim aktywizacja beneficjentów pomocy społecznej.

Bardzo dobrym narzędziem aktywizacji klientów MOPS w Hrubieszowie był **kontrakt socjalny** wprowadzony ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Według tej ustawy kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Pracownik socjalny odgrywa niezwykle istotną rolę w procesie zawierania kontraktu. Występuje w podwójnej roli inicjatora i późniejszego koordynatora działań objętych kontraktem.

Od pracownika wymaga się, aby zainspirował klienta do zawarcia kontraktu socjalnego, następnie wspierał go w trudzie wywiązywania się ze zobowiązań nałożonych jego treścią, aż po monitoring zmian jakie zaszły w życiu podopiecznego.

Zdarza się jednak tak, że cel kontraktu nie zostaje osiągnięty z winy klienta, który lekceważy obowiązki nałożone na niego w treści kontraktu, nie wykazuje chęci działania, a wszelkie uwagi pracownika, zmierzające do skorygowania popełnianych błędów, traktuje jako niepotrzebną krytykę, a wręcz „naciskanie” na jego osobę. W takim układzie pracownik socjalny nie jest w stanie nic zrobić, z wyjątkiem sięgnięcia po narzędzia, jakie dają mu przepisy ustawy o pomocy społecznej, tj. zawniioskować ograniczenie bądź odmowę przyznania świadczeń.

Poza sferą działań „czysto” prawnych, nie ma możliwości, aby „zmusić” klienta do aktywności, a tym samym zawarcie kontraktu okazuje się porażką.

Droga do zawarcia kontraktu socjalnego czasami bywa bardzo długa. Klient pomocy społecznej musi przejść trudną konfrontację z samym sobą, dojść do wniosku, że rzeczywiście ma problem, występuje on w jego życiu już dostatecznie długo i być może warto zaryzykować i podjąć walkę o samego siebie, która zaowocować może zasadniczą zmianą jego dotychczasowego życia.

Opracowanie kontraktu socjalnego nie należy do zadań łatwych. Na pracowniku socjalnym ciąży ogromny ciężar odpowiedzialności w płaszczyźnie określenia celu zawieranej umowy głównej, stanowiącej trzon działań cząstkowych.

Zanim dojdzie do zawarcia kontraktu socjalnego, koniecznym jest podjęcie czynności przygotowujących, na które składają się właściwa analiza sytuacji klienta i ocena problemu wraz z diagnozą, czy problem ten jest możliwy do rozstrzygnięcia przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości podopiecznego.

W 2021 r. było realizowanych **49** kontraktów socjalnych. Zrealizowano 19 kontraktów, 4 nie zostały zrealizowane, 26 kontraktów jest w trakcie realizacji.

Inną formą pomocy, świadczoną przez pracowników MOPS w roku ubiegłym, nie wymagającą wydania decyzji administracyjnych, była **praca socjalna**. Jest ona rozumiana, jako wspieranie osoby w pokonywaniu przez nią barier i ograniczeń w poprawianiu swojego życia. To działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Rola pracownika socjalnego w procesie pracy socjalnej nie sprowadza się zatem wyłącznie do biernego obserwowania klienta. Aby pracownik mógł spełnić rolę inicjatora zmian, musi określić czego zmiana ma dotyczyć, w jakim kierunku i z jaką intensywnością ma przebiegać. Określa on cele pracy socjalnej oraz formułuje program działań, które w kolejnej fazie zostaje przedyskutowany z klientem, po to, aby wypracować z tym ostatnim poczucie, że on sam ma samodzielny wpływ na zmiany w swoim życiu, że to od niego zależy, jakie działania podejmuje celem rozwiązania własnych problemów bytowych. Wraz z głębszym poznaniem klienta, pracownik socjalny może zmieniać swoją ocenę, wzbogacić ją o kolejne szczegóły, może ona ulec radykalnej zmianie w kierunku negatywnym lub pozytywnym, co zależy od stopnia poznania klienta i od tego, na ile klient w pierwszym kontakcie z pracownikiem był szczery.

W 2021 r. pomocą w tej formie objęto **587** rodzin.

Praca socjalna obejmowała w szczególności:

- poradnictwo socjalne – rozmowy z profesjonalistami np. psychologiem, pedagogiem, radcą prawnym. Najczęściej z poradnictwa tego korzystały osoby, które były kierowane przez pracowników socjalnych do podjęcia działań w swojej sprawie;

- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych – tj. napisanie podania, pozwu do sądu, pomoc w kompletowaniu dokumentów do ZUS itp. Tę formę pomocy świadczyli pracownicy socjalni w stosunku do wszystkich osób zgłaszających się o pomoc do MOPS;
- uzgodnienia w ramach kontraktu socjalnego – dotyczyły osób, które zdaniem pracownika socjalnego wymagają zawarcia takiego kontraktu celem pełniejszej współpracy z pracownikiem socjalnym.

Ponadto w roku 2021 skierowano do Sądu i Prokuratury łącznie **50** wniosków w sprawach **31 rodzin**. Wnioski dotyczyły m.in. wglądu w sytuację rodzinną małoletniego dziecka ze względu na nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny w środowisku, spowodowane nadużywaniem alkoholu przez rodziców, przemocą, narkomanią bądź bezradnością w sprawach opiekuńczo -wychowawczych. W stosunku do **15** rodzin złożono zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, w związku z przemocą w rodzinie, w szczególności wobec dzieci i osób niesamodzielnych. W przypadku **2** osób zostały złożone wnioski o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego bez zgody. Dodatkowo w stosunku do **14** osób zostały złożone wnioski do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o skierowanie na leczenie odwykowe bez zgody.

Inną formą pomocy, bez zaangażowania środków budżetowych, jest udzielanie pomocy rzeczowej.

W 2021 roku MOPS w Hrubieszowie udzielił pomocy rzeczowej klientom MOPS w postaci drewna opałowego pochodzącego z wycinki drzew położonych na działkach będących własnością Gminy Miejskiej Hrubieszów, przekazanych Zarządzeniami Burmistrza Miasta Hrubieszowa. Z przekazanego drzewa skorzystało **17** rodzin.

Dodatkowo, w roku 2021 pracownicy MOPS, wspólnie z Burmistrzem Miasta Hrubieszowa oraz Stowarzyszeniem „Hrubieszów Jestem Stąd”, zorganizowali spotkanie opłatkowe z okazji Wigilii Świąt Bożego Narodzenia, które odbyło się na Deptaku Miejskim.

W grudniu 2021 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie po raz drugi zorganizowali zbiórkę zabawek i słodczy „Dzieciaki - Słodziaki kochają pluszaki”, w ramach której, przygotowano i przekazano, z zachowaniem wszelkich norm sanitarnych, **73** paczki dla dzieci z ubogich rodzin z terenu miasta.

Od 2016 r. na terenie Miasta Hrubieszowa prowadzona jest dystrybucja żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Pomoc skierowana jest do

osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekracza 220 % kryterium dochodowego, tj. odpowiednio:

- kwoty 1542,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej;
- kwoty 1161,60 zł na osobę w rodzinie dla osób w rodzinach.

Pomoc żywnościowa w formie paczek żywnościowych jest realizowana przez Stowarzyszenie Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „Kres” w Hrubieszowie.

Rolą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie jest kwalifikowanie osób do otrzymania w/w pomocy, tj. wydania skierowania – na podstawie złożonego wniosku i oświadczenia o sytuacji dochodowej i rodzinnej przez osobę ubiegającą się o w/w pomoc, współpraca ze Stowarzyszeniem „Kres”, rozpowszechnianie informacji o miejscu i terminach dystrybucji żywności.

W ramach Podprogramu 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie wydał 372 skierowania dla 853 osób. Dystrybucja żywności w ramach Podprogramu 2020 odbyła się w roku 2021. W ramach Podprogramu 2021 nadal trwa kwalifikacja osób do w/w Programu.

Nie stwierdzono nie zabezpieczonych potrzeb w tym zakresie.

Każdorazowe udzielenie pomocy, bez względu na jej formę, zakres czy wysokość, poprzedzone zostało – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - przeprowadzeniem wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych oraz wydaniem decyzji administracyjnych przez Kierownika bądź Z-cę Kierownika.

Łącznie - w 2021 roku - przeprowadzono 1 452 wywiady środowiskowe oraz wydano 2065 decyzji administracyjnych w zakresie zadań pomocy społecznej.

Ponadto pracownicy socjalni MOPS przeprowadzają również wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do alimentacji, zgodnie z przepisami kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, na rzecz osób ubiegających się o przyznanie pomocy w ramach pomocy społecznej, mające na celu ustalenie możliwości udzielania pomocy, np. finansowej, usługowej czy też w naturze, na rzecz osób ubiegających się o przyznanie świadczenia. W/w wywiady, tzw. alimentacyjne, przeprowadzane są zarówno na potrzeby własnej Jednostki, jak również na potrzeby innych OPS-ów, w przypadku, gdy osoby zobowiązane do alimentacji zamieszkują na terenie Gminy Miejskiej Hrubieszów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie, realizując swoje działania nawiązuje i utrzymuje współpracę z różnorodnymi placówkami, instytucjami oraz organizacjami, np. szkoły, w tym pedagodzy, Policja, Sąd, kuratorzy, służba zdrowia, Straż Miejska, schroniska dla bezdomnych, Zakład Karny, PCK itp. Wspólne podejmowanie różnorodnych działań niewątpliwie wpływa na zwiększenie ich efektywności, zwłaszcza jeżeli chodzi o pomoc rodzinom, osobom ze złożonymi problemami, np. bezdomność, alkoholizm, problemy zdrowia psychicznego, w tym osoby nie leczące się, osoby po pobycie w zakładzie karnym, stosujące przemoc, niezaradne życiowo.

Wzmocnienie działań pracowników MOPS przy współpracy Policji, Straży Miejskiej, służby zdrowia a także Stowarzyszenia Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „KRES” ma miejsce w okresie jesienno-zimowym, kiedy niskie temperatury niosą zagrożenie dla życia i zdrowia. Szczególnym nadzorem w/w służb objęte są osoby bezdomne, starsze, samotne, niepełnosprawne, ale i także rodziny wielodzietne.

Od października 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie realizuje projekt „RÓWNE SZANSE NA RYNKU PRACY, CZYLI WŁĄCZECIE SPOŁECZNE I ZAWODOWE MIESZKAŃCÓW HRUBIESZOWA”. Wartość projektu wynosi 813 961,24 zł w tym dofinansowanie 691 867,05 zł i wkład własny 122 094,19 zł. Projekt jest realizowany przez 3 lata (do października 2022 r.). Na realizację projektu w roku 2021 wydatkowano 207 360,45 zł – dofinansowanie, 30 300,00 zł - wkład własny.

Głównym celem projektu jest wzrost aktywności społeczno-zawodowej oraz poprawa dostępu do rynku pracy **45 osób** wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zamieszkałych w Hrubieszowie będących klientami MOPS.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu były podzielone na III etapy. W każdym dwunastomiesięcznym etapie wsparciem zostało objętych **15 osób** – łącznie **45 osób**.

Projekt zakłada następujące zadania:

1. Diagnoza sytuacji społecznej i zawodowej uczestników i przygotowanie Indywidualnych Ścieżek Rozwoju.

Dla każdego uczestnika została przeprowadzona szczegółowa diagnoza, która zidentyfikowała czynniki sprzyjające i utrudniające powrót lub wejście na rynek pracy. Celem

diagnozy jest uzyskanie wiedzy na temat możliwości, potrzeb i barier, z uwzględnieniem kwalifikacji, doświadczenia, zainteresowań oraz sytuacji zdrowotnej i rodzinnej każdego uczestnika.

2. Praca socjalna z uczestnikami projektu.

Z każdym uczestnikiem został zawarty kontrakt socjalny, w ramach którego będzie realizowana Indywidualna Ścieżka Rozwoju.

3. Wsparcie psychologiczne i społeczne dla uczestników projektu.

Wsparcie psychologiczne i społeczne ma na celu zmianę postaw uczestników i przygotowanie do aktywizacji zawodowej. Będą to m.in. indywidualne i grupowe wsparcie psychologiczne, terapia uzależnień, trening umiejętności i kompetencji społecznych, terapia rodzinna, szkoła dla rodziców itp.

4. Poradnictwo zawodowe dla uczestników.

Zadanie ma na celu podniesienie kompetencji uczestników w zakresie aktywnego poszukiwania pracy.

5. Aktywizacja zawodowa uczestników.

Przewidziane są szkolenia zawodowe dobrane do indywidualnych potrzeb np. pracownik biurowy, pracownik gospodarczy z elementami pielęgnacji zieleni, murarz, magazynier.

Po zakończonym szkoleniu zostaną zorganizowane 3 miesięczne staże, ukierunkowane na nabycie praktycznych umiejętności zgodnie z uzyskanymi kwalifikacjami.

Realizacja projektu ma na celu zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Przyczyni się tym samym do realizacji jednego z celów LPR jakim jest tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego Obszaru Rewitalizacji, w tym tworzenie miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości.

Od 01.03.2021 r. do 30.06.2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie realizuje projekt „Aktywne włączenie społeczne mieszkańców Hrubieszowa w oparciu o ekonomię społeczną” w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Przystań” Mieniany. Całkowita wartość projektu wynosi 901 312,50 zł, w tym dofinansowanie 721 050,00 zł, wkład własny 135 240,00 zł. Na realizację projektu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie w roku 2021 wykorzystał kwotę 47 446,95 zł – dofinansowanie, 3 000,00 zł - wkład własny.

Głównym celem projektu jest wzrost aktywności społecznej i zawodowej oraz poprawa dostępu do rynku pracy 20 osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym mieszkańców Hrubieszowa, będących klientami MOPS.

Działania przewidziane do realizacji w ramach projektu są podzielone na II etapy. W każdym dwunastomiesięcznym etapie wsparciem zostanie objętych 10 osób – łącznie 20 osób.

Projekt zakłada następujące zadania:

- 1) Diagnoza sytuacji społecznej i zawodowej uczestników i przygotowanie Indywidualnych Ścieżek Rozwoju.

Dla każdego uczestnika została przeprowadzona szczegółowa diagnoza, która zidentyfikowała czynniki sprzyjające i utrudniające powrót lub wejście na rynek pracy. Celem diagnozy jest uzyskanie wiedzy na temat możliwości, potrzeb i barier, z uwzględnieniem kwalifikacji, doświadczenia, zainteresowań oraz sytuacji zdrowotnej i rodzinnej każdego uczestnika.

- 2) Praca socjalna z uczestnikami projektu.

Z każdym uczestnikiem został zawarty kontrakt socjalny, w ramach którego będzie realizowana Indywidualna Ścieżka Reintegracji.

- 3) Wsparcie psychologiczne i społeczne.

Wsparcie psychologiczne i społeczne ma na celu zmianę postaw uczestników i przygotowanie do aktywizacji zawodowej. W ramach zadania uczestnicy zwiększą swoją aktywność na gruncie społecznym i zawodowym, zwiększą znajomość swoich mocnych i słabych stron oraz motywację do podjęcia pracy.

- 4) Aktywizacja zawodowa uczestników.

Działania związane z aktywizacją zawodową zostaną przeprowadzone w oparciu o warsztat krawiecko – artystyczny prowadzony przez Partnera. W ramach zadania zostaną przeprowadzone:

- a) poradnictwo zawodowe - zadanie ma na celu podniesienie kompetencji uczestników w zakresie własnego potencjału i aktywnego poszukiwania pracy;
- b) kursy zawodowe – uczestnicy odbędą kursy zawodowe w ramach działań aktywizujących prowadzonych przez Partnera. Do wyboru będą kursy: krawiecki,

ceramiczny lub na podstawie Indywidualnej Ścieżki Reintegracji inne prowadzone przez Partnera (remontowo – rolniczy, opiekuńczo – porządkowy, gastronomiczny, cukierniczy);

- c) staże zawodowe – zadanie ukierunkowane na nabycie praktycznej umiejętności na stanowisku pracy zgodnie z posiadanymi lub uzyskanymi kwalifikacjami dla 8 osób przez okres 3 miesięcy.

Realizacja projektu ma na celu zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Przyczyni się tym samym do realizacji jednego z celów LPR jakim jest tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego Obszaru rewitalizacji, w tym tworzenie miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości.

II. Świadczenia rodzinne

Zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych są w całości finansowane z budżetu państwa. W ramach tej ustawy wyróżniamy następujące świadczenia:

- 1) zasiłek rodzinny;
- 2) dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:
 - urodzenia dziecka;
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego;
 - samotnego wychowywania dziecka;
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego;
 - podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania;
 - rozpoczęcia roku szkolnego;
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej;
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka.

Kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosiło 674,00 zł, zaś w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, kryterium wynosiło 764,00 zł.

Podstawą ustalenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie jest dochód z roku poprzedzającego okres świadczeniowy.

W ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych Ośrodek realizuje również tzw. świadczenia opiekuńcze, tj.:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny
- 2) świadczenie pielęgnacyjne
- 3) specjalny zasiłek opiekuńczy.

W roku 2021 zostało wypłaconych 6 039 w/w świadczeń opiekuńczych na kwotę 2 911 662,46 zł.

W analogicznym okresie 2020 roku zostało wypłaconych 6 517 świadczeń na kwotę 2 687 061,82 zł.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przysługuje on niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz osobie, która ukończyła 75 lat. Zasiłek przysługuje także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny,
- 3) opiekunowi faktycznemu dziecka

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18 roku życia,

- 2) w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

Zarówno zasiłki pielęgnacyjne jak i świadczenia pielęgnacyjne przyznawane są niezależnie od sytuacji materialnej rodziny.

Kolejnym świadczeniem związanym z niepełnosprawnością, wynikającym z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest specjalny zasiłek opiekuńczy dla osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, **jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Od 15.05.2014r. Ośrodek realizuje ustawę z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły – od 01.07.2013r. - prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

W roku 2021 wypłacono **52** świadczenia na kwotę **31 847,00 zł**.

W analogicznym okresie 2020 roku zostały wypłacone **73** świadczenia na kwotę **44 854,70 zł**.

Od 01.01.2016r. katalog świadczeń, wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych został rozszerzony o nowe świadczenie – świadczenie rodzicielskie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- 1) matce albo ojcu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec

którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;

- 4) osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje w kwocie 1 000,00 zł, przez okres:

- 1) 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

W roku 2021 zrealizowano wypłatę **581** świadczeń na kwotę **519 102,50 zł**.

W roku 2020 wypłacono **435** świadczeń na łączną kwotę **393 993,91 zł**.

Łącznie w **roku 2021** Ośrodek zrealizował wypłatę **16 660** świadczeń rodzinnych i opiekuńczych na łączną kwotę **4 744 653,53 zł**.

Od 01.01.2017r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach tej ustawy, z tytułu urodzenia się żywego dziecka, u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000 zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

W roku 2021, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie wypłacił **2** świadczenia na łączną kwotę **8 000,00 zł**.

Szczegółową realizację wypłaconych świadczeń rodzinnych, bez kosztu ich obsługi przedstawia Tabela nr 8.

Tabela nr 8.

Świadczenie	2020r.		2021r.	
	Kwota w zł	Liczba świadczeń	Kwota w zł	Liczba świadczeń
Zasiłki rodzinne	902 195,98	7 693	779 106,44	6 669
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:				
- urodzenia dziecka	34 000,00	34	43 000,00	43
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	34 346,80	91	47 032,00	119
- samotnego wychowywania dziecka	110 902,00	566	99 964,00	508
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	58 310,00	549	52 130,00	487
- podjęcia przez dziecko nauki poza miejszem zamieszkania	10 292,00	116	12 929,00	137
- rozpoczęcia roku szkolnego	45 300,00	453	39 900,00	399
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	101 365,00	1 067	99 085,00	1 043
Zasiłki rodzinne wypłacone zg. z art.5 ust.3a i ust. 3b (złotówka za złotówkę)	41 916,01	621	30 895,13	505
Zasiłek pielęgnacyjny	1 104 088,12	5 516	1 104 153,24	5 115
Świadczenie pielęgnacyjne	1 480 522,40	833	1 733 280,22	802
Specjalny zasiłek opiekuńczy	102 451,30	168	74 229,00	122
Zasiłek dla opiekunów	44 854,70	73	31 847,00	52
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	71 000,00	71	78 000,00	78
Świadczenie rodzicielskie	393 993,91	435	519 102,50	581
Świadczenie jednorazowe „Za życiem”	8000	2	8000,00	2
OGÓLEM	4 543 538,22	18 288	4 752 653,53	16 662

Za osoby uprawnione do świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków dla opiekunów i specjalnych zasiłków opiekuńczych, niepodlegające ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z innego tytułu, Ośrodek opłaca także składki z tego tytułu.

W roku 2021 wydatkował na ten cel kwotę 389 624,66 zł, opłacając 828 świadczeń. W analogicznym okresie 2020 r. Ośrodek opłacił 876 świadczeń na kwotę 353 208,60 zł.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, zasiłki dla opiekuna, niepodlegające ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego źródła, Ośrodek opłaca także składki na ubezpieczenie zdrowotne. W roku **2021** łączna kwota na opłacenie **365 świadczeń zdrowotnych wyniosła 55 079,25 zł.** W roku **2020** opłacono **371 świadczeń na łączną kwotę 46 737,42 zł.**

W roku 2021 realizacja świadczeń rodzinnych odbywała się na podstawie 1 004 decyzji administracyjnych.

III. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Od 01.10.2008 r. Ośrodek realizuje - na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - zadanie, polegające na przyznawaniu i wypłacie świadczeń alimentacyjnych osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobom, które są uprawnione do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja w okresie dwóch miesięcy okazała się bezskuteczna.

Do świadczeń z funduszu alimentacyjnego są uprawnione osoby w wieku do 18 lat lub do 25 lat, jeżeli kontynuują naukę w szkole lub szkole wyższej. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności osoba jest uprawniona do świadczeń z funduszu bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 01.10.2020 r. przysługują, jeżeli dochód rodziny z roku poprzedzającego okres świadczeniowy, w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł.

W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę, o której mowa w ust. 2, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona zgodnie z ust. 2a, jest niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje.

W roku 2021 wypłacono **1 712** świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **705 640,65 zł**.

Średnio miesięczna liczba osób korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego to 143 osoby uprawnione.

W roku 2020 wypłacono **1 743** świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **706 950,50 zł** - średnio miesięcznie 139 osób.

W roku 2021 realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego odbywała się na podstawie **124** decyzji administracyjnych.

IV. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Realizacja ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, to nie tylko wypłata świadczeń alimentacyjnych ale także prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

W roku 2021 zostały przeprowadzone **24** wywiady alimentacyjne oraz złożono **20** wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy o aktywizację zawodową dłużników.

W ramach postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonego w roku 2021, podejmowano niżej wymienione działania:

- poinformowanie dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu świadczeń alimentacyjnych na osobę uprawnioną;
- informacja do Komornika Sądowego o przyznaniu świadczeń na osobę uprawnioną;
- wniosek do Organu Właściwego Dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika – jeżeli dłużnik mieszka poza Hrubieszowem;
- wezwanie dłużnika na przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego i złożenie oświadczenia majątkowego – jeżeli dłużnik mieszka w Hrubieszowie;
- przeprowadzenie wywiadu i odebranie oświadczenia majątkowego;
- informacja do Komornika Sądowego o wynikach przeprowadzonego wywiadu;
- informacja do Organu Właściwego Wierzyciela o wynikach przeprowadzonego wywiadu – jeżeli wierzyciel mieszka poza Hrubieszowem;

- wniosek do PUP o aktywizację zawodową dłużnika;
- wydanie decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- wniosek do Prokuratury i Starosty, jeżeli dłużnik uniemożliwia sporządzenie wywiadu;
- monitorowanie zmian i podejmowanie działań z tym związanych.

W roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie wydał **9** decyzji administracyjnych wobec dłużników alimentacyjnych. Przeprowadzono postępowanie wobec **157** dłużników, złożono do Komorników **68** wniosków o przyłączenie do egzekucji komorniczej.

V. Świadczenia wychowawcze

Od 01.04.2016 r. Ośrodek realizuje – na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - zadanie, polegające na przyznawaniu i wypłacie świadczeń wychowawczych.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka.

Świadczenie przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 18 roku życia.

W roku 2021 wypłacono **29 998** świadczeń wychowawczych na łączną kwotę **14 879 158,56 zł**.

W roku 2021 realizacja świadczeń wychowawczych odbywała się na podstawie 1 807 informacji o przyznaniu świadczenia.

W roku 2020 wypłacono **30 998** świadczeń wychowawczych na łączną kwotę **15 374 132,60 zł**.

VI. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy przeznaczoną dla osób spełniających łącznie trzy warunki:

1. posiadają tytuł prawny do lokalu,
2. spełniają kryterium dochodowe,
3. zamieszkują lokale mieszkalne spełniające kryterium metrażowe.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- najemcom lub podnajemcom lokali mieszkalnych, mieszkającym w tych lokalach,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność oraz właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje w związku z mieszkaniem w jednym lokalu mieszkalnym albo zajmowaniem jednego lokalu mieszkalnego i może przysługiwać na podstawie więcej niż jednego tytułu prawnego spośród określonych wyżej.

Kryterium metrażowe uzależnione jest od liczby osób mieszkających w lokalu mieszkalnym.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu nie przekracza określonej dla danej liczby osób powierzchni (powierzchnia normatywna) o więcej niż 30% (lub 50% jeśli wielkość pokoi i kuchni nie przekracza 60% powierzchni całego lokalu).

Liczba osób zamieszkujących w lokalu	Powierzchnia normatywna	Powierzchnia normatywna + 30%
1 osoba	35 m ²	45,5 m ²

Liczba osób zamieszkujących w lokalu	Powierzchnia normatywna	Powierzchnia normatywna + 30%
2 osoby	40 m ²	52,0 m ²
3 osoby	45 m ²	58,5 m ²
4 osoby	55 m ²	71,5 m ²
5 osób	65 m ²	84,5 m ²
6 osób	70 m ²	91,0 m ²

W przypadku zamieszkiwania w lokalu większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Powierzchnię normatywną powiększa się o 15 m², jeżeli:

- w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim
- lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekroczył 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarstwie jednoosobowym lub 30% w gospodarstwie wieloosobowym.

Za dochód uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.).

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatek nie może przekraczać 70 % wydatków na powierzchnię normatywną lokalu oraz nie może być niższy od 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia.

Realizacja ustawy o dodatkach mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy. W ramach tego zadania w **2021 r.** wypłacono **2 155** świadczeń na kwotę **380 800,30 zł**, natomiast w **2020 r.** – **2 325** świadczeń na kwotę **401 247,72 zł**.

W roku **2021** realizacja wypłat dodatków mieszkaniowych odbywała się na podstawie **378** decyzji administracyjnych.

VII. Dodatki energetyczne

Od 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie realizuje kolejne zadanie, tj. wypłatę dodatków energetycznych. W/w zadanie wynika z ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z w/w ustawą dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, tj. osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy, będącej stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkującej w miejscu dostarczania energii.

W roku 2021 wypłacono **715** świadczeń na kwotę **9 892,46 zł**. Wypłata świadczeń nastąpiła na podstawie **161** wydanych decyzji.

W analogicznym okresie 2020 roku wypłacono **823** świadczenia na kwotę **11 410,73 zł**. Wypłata świadczeń nastąpiła na podstawie **187** wydanych decyzji.

VIII. Czyste Powietrze

Ustawa Prawo ochrony środowiska nałożyła na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń dla osób fizycznych w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego osoby ubiegającej się o dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z WFOŚiGW w ramach Części 2 programu „Czyste Powietrze”. W gminie Hrubieszów zaświadczenia wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie.

W roku 2021 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie wydał **89 zaświadczeń** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Realizacja zadania odbywa się bezpłatnie.

IX. Karta Dużej Rodziny

Rodziny wielodzietne, chcące zaspokoić wszystkie potrzeby swoich dzieci, zapewnić im warunki zdrowego rozwoju i szczęśliwego dzieciństwa, borykają się z licznymi trudnościami, w tym z ograniczeniami materialnymi, w związku z czym wymagają szczególnego wsparcia.

W ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych od dnia 16 czerwca 2014 r. została wprowadzona Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która w ramach programu funkcjonowała do dnia 31 grudnia 2014 r. Głównym celem programu było promowanie modelu i wizerunku rodziny wielodzietnej, umacnianie oraz wspieranie rodziny wielodzietnej, zwiększanie szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży z rodzin wielodzietnych. Realizacja w/w celów odbywała się w szczególności poprzez przyznawanie tym rodzinom uprawnień, w tym wprowadzenie zniżek w ofertach kulturalnych, rekreacyjnych czy transportowych na terenie całego kraju.

Z dniem 01 stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, która zwiększyła dotychczasowe wsparcie rodzin wielodzietnych oraz stabilność polityki prorodzinnej. Ustawa określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny, sposób przyznawania im uprawnień oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy. Karta Dużej Rodziny w formie tradycyjnej (plastikowej) przysługiwała rodzicom z przynajmniej trójką dzieci. Rodzice mogli korzystać z Karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Karta Dużej Rodziny była wydawana bezpłatnie.

Od dnia 1 stycznia 2018r. Karta Dużej Rodziny jest dostępna w dwóch formach: tradycyjnej, tj. plastikowej i elektronicznej, tj. na urządzeniach mobilnych. Osoby ubiegające się o Kartę składają jeden wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny, na którym zaznaczają czy ubiegają się o Kartę tradycyjną czy elektroniczną, czy obie formy. Wydanie Karty Dużej Rodziny jest nadal bezpłatne, chyba że osoba posiada już jedną formę karty a składa wniosek o dodatkową formę, wtedy należy ponieść opłatę 9,21 zł (jeśli osoba wystąpiła z wnioskiem o przyznanie tradycyjnej Karty Dużej Rodziny do dnia 31 grudnia 2017 r. była zwolniona z tej opłaty w przypadku gdy złożyła wniosek o przyznanie karty elektronicznej do 31 grudnia 2019 r.).

Zgodnie z nowelizacją ustawy o Karcie Dużej Rodziny, od 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców,

którzy **mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek**. Rodzic (rodzice) lub małżonek rodziców mogą korzystać z Karty dożywotnio.

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18 roku życia,
- w wieku do ukończenia 25 roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w:
a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, b) szkole wyższej – do dnia 30 września roku, w którym jest planowane ukończenie nauki,
- bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

Dnia 25 maja 2021r. ogłoszona została ustawa z dnia 15 kwietnia o zmianie ustawy o Karcie Dużej Rodziny, na podstawie której od 9 czerwca 2021r. wszystkie Karty uzyskały formę elektroniczną. Oznacza to, że nie będzie wniosków o domówienie elektronicznej formy Karty.

Każdy posiadacz aktywnej Karty (niezależnie czy posiadał Kartę w formie tradycyjnej, elektronicznej, czy obu) będzie mógł wyświetlać ją w aplikacji mObywatel.

Rodzice i małżonkowie rodziców będą mogli wyświetlać Karty pozostałych członków rodziny (tak jak w aplikacji mKDR).

Aplikacja mKDR, na której dotychczas były wyświetlane Karty Dużej Rodziny w formie elektronicznej, została zamknięta z końcem m-ca czerwca 2021r.

Aplikacja mObywatel jest dostępna dla osób posiadających mTożsamość (posiadających PESEL oraz dowód osobisty) lub mLegitymację szkolną. Osoby, które nie mają dostępu do aplikacji mObywatel (np. cudzoziemcy), będą musiały pozostać przy Kartach tradycyjnych.

Za pomocą aplikacji mObywatel po zalogowaniu profilem zaufanym będzie można pobrać swoją Kartę Dużej Rodziny w wersji elektronicznej.

Aplikacja mObywatel pozwala na przekierowanie użytkowników na portal Emp@tia, gdzie znajduje się mapa partnerów KDR wraz z lokalizacjami i opisem zniżek.

Osoba wnioskująca o Kartę może zrezygnować z tradycyjnej formy Karty i korzystać tylko z elektronicznej. Osoba posiadająca Kartę elektroniczną będzie mogła wnioskować o domówienie tradycyjnej formy Karty.

W przypadku, gdy członkowi rodziny wielodzietnej, na jego wniosek, została już udostępniona Karta elektroniczna i następnie członek rodziny wielodzietnej wnioskuje o wydanie Karty tradycyjnej, podlegać będzie opłacie w wys. 10zł.

W ramach nowelizacji uchylony został obowiązek sprawozdawczy gmin.

Ponadto nowelizacja wprowadziła znaczne zmiany w zakresie kosztów obsługi.

O możliwości ubiegania się o Kartę Dużej Rodziny klienci MOPS są informowani na bieżąco w trakcie wykonywania zadań przez kadrę MOPS.

Dodatkowo informacje te sukcesywnie są umieszczane na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Ośrodka Pomocy oraz na stronach internetowych.

Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny osoba (wnioskodawca) składa się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie (gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania) bądź elektronicznie za pośrednictwem portalu Emp@tia.

Koszt obsługi ustawy o Karcie Dużej Rodziny **w roku 2021** wyniósł ogółem: **537,53zł**, w tym:

- za rozpatrzenie 12 wniosków – typu: przyznanie Kart rodzinom wielodzietnym, składającym się z rodziców/małżonków, którzy mieli na utrzymaniu dzieci – kwota 189,71zł,
- za rozpatrzenie 31 wniosków – typu: przyznanie Karty rodzinom wielodzietnym składającym się wyłącznie z rodziców – kwota 335,14zł,
- za rozpatrzenie 3 wniosków - typu: przyznanie Kart dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem – kwota 9,82zł,
- za rozpatrzenie 1 wniosku – typu: o dodanie nowego członka rodziny – kwota 2,86zł,
- za rozpatrzenie 1 wniosku – typu: o uzupełnienie rodziny – kwota 0zł, gdyż w tym przypadku gminie nie przysługuje dotacja.

W roku 2021 wydano 1 decyzję odmowną.

Koszty w/w finansowane były w całości za środków budżetu państwa.

X. Wspieranie rodziny i piecza zastępcza

Z dniem 01 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach wymienionej ustawy m.in. pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Praca z rodziną powinna być prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,
- 2) terapii i mediacji,
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego,
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganiu izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub grupami samopomocowymi.

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Dodatkowym obowiązkiem wynikającym z przywołanego powyżej uregulowania prawnego jest zatrudnienie asystentów rodziny.

W przypadku, gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje z wnioskiem do Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej o przydzielenie asystenta rodziny. W zależności od stopnia trudności wykonywanych zadań asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę w nie więcej niż **15** rodzinach.

W 2021 roku wydatki związane z zatrudnieniem asystentów rodziny oraz z wykonywaniem w/w zadania w 2021 r. wynosiły **120 953,22 zł**, z budżetu Gminy Miejskiej kwota 117 250,72 zł, dofinansowanie kwota 3 702,50 zł.

Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, umożliwiające pozostanie dzieci w rodzinie, zagrożonych

umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodzin biologicznych dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej.

W 2021 roku, wsparciem przez dwóch asystentów rodziny objętych zostało łącznie **31** rodzin, w tym **56** małoletnich dzieci. Nadmienić należy, że **9** rodzin zostało zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd.

W trakcie 2021 roku z **3** rodzinami współpraca została zakończona, w tym z 2 rodzinami ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodziny (w tym 1 rodzina, z której dzieci zostały wcześniej umieszczone w pieczy zastępczej), z 1 rodziną ze względu na osiągnięcie wyznaczonych celów, dzięki czemu rodzina jest w stanie funkcjonować bez wsparcia asystenta rodziny.

Główne problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystentów rodziny to:

- niskie umiejętności lub niezaradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- uzależnienie od alkoholu i środków psychoaktywnych,
- problemy zdrowotne, w tym zaburzenia o podłożu psychicznym,
- zachowania aspołeczne dzieci,
- problemy edukacyjne małoletnich.
- bezrobocie,
- niski poziom umiejętności załatwiania spraw urzędowych,
- przemoc.

W w/w rodzinach wsparcie asystentów rodziny polegało m.in. na :

- przygotowaniu i złożeniu w danej instytucji pism urzędowych różnego typu: podań, wniosków, pozwów sądowych,
- nawiązaniu kontaktów i współpracy z innymi pracownikami instytucji społecznych, poradni specjalistycznych - z pracownikami socjalnymi, pedagogami i wychowawcami, kuratorami, psychologiem, ze służbą zdrowia, koordynatorami pieczy zastępczej,
- zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień i życia w trzeźwości,
- profilaktyka wśród dzieci i rodziców w zakresie uzależnienia i zagrożeń wynikających z sieci,
- organizowaniu pomocy rzeczowej, w tym doposażeniu mieszkań,

- pomocy w rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększanie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych,
- podnoszeniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych, w tym aktywne spędzanie czasu z dzieckiem,
- motywowaniu do uczestnictwa w życiu społecznym,
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,
- wypracowaniu umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- budowaniu prawidłowych relacji i komunikacji w rodzinie,
- podtrzymaniu więzi i kontaktów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej,
- motywowaniu i wspieraniu w podejmowaniu aktywności zawodowej.

W wyniku rocznej pracy asystentów rodziny, **51** dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystentów, udało się pozostawić w ich biologicznych rodzinach.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent rodziny jest zobligowany do prowadzenia dokumentacji pracy z rodziną. Asystent rodziny, po wprowadzeniu do rodziny wymagającej wsparcia przez pracownika socjalnego, przeprowadza wstępną diagnozę, polegającą na zapoznaniu się z oczekiwaniami rodziny oraz przedstawieniu zasad i możliwości oferowanego wsparcia. Następnie diagnozuje środowisko, w celu pogłębienia wiedzy o sytuacji związanej z problemem rodziny i dokonuje oceny sytuacji rodziny objętej wsparciem. Diagnoza i ocena rodziny pozwala asystentowi na opracowanie - wspólnie z rodziną i przy uzgodnieniu z pracownikiem socjalnym - planu pracy. Przy określaniu planu pracy z rodziną i wyznaczaniu celów brane są pod uwagę możliwości, zasoby rodziny i jej środowiska, a także deficyty i bariery. Podczas realizacji działań zawartych w planie pracy możliwa jest ewentualna modyfikacja tego planu, ze względu na zmianę sytuacji rodziny i zgłaszane problemy. W trakcie pracy z rodziną i realizacji zawartego planu pracy, asystenci rodziny dokonują okresowej oceny sytuacji rodziny, która pozwala na określenie, czy podejmowane działania przybliżają rodzinę do założonych celów i wpływają na poprawę jej sytuacji. Ocenę taką, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sporządza się nie rzadziej niż co pół roku. Dodatkowo asystenci zatrudnieni w MOPS w Hrubieszowie sporządzają sprawozdania z prowadzonej pracy z rodziną - kwartalne oraz roczne, a także sporządzają - na wniosek sądu – opinie o rodzinie i jej członkach.

Zatrudnienie asystentów rodziny jest – od 2015 r. - zadaniem własnym gminy o charakterze obligatoryjnym.

Zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej asystenci rodziny posiadali zgodne z wymaganiami ustawowymi wykształcenie. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej asystent rodziny jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie. W roku 2021 asystenci rodziny zatrudnieni w MOPS w Hrubieszowie uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Zagadnienia prawne i ekonomiczne w pracy asystenta rodziny. Asystent rodziny – lider w pomocy społecznej,
- Praca z rodziną biologiczną – standaryzacja dokumentacji,
- Zaburzenia psychiczne a używanie środków psychoaktywnych,
- Usamodzielnieni finansowo – szkolenia dla osób działających na rzecz dzieci w pieczy zastępczej oraz ich rodzin biologicznych.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka w wys.:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, wydatki w wys.:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W roku 2021 w pieczy zastępczej przebywało ogółem **39** dzieci z terenu miasta Hrubieszowa, za które Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie ponosił odpłatność (z czego **7** dzieci zostało umieszczonych w pieczy w roku 2021). W trakcie roku 2021 jedno dziecko przebywające w rodzinie zastępczej zostało następnie umieszczone w placówce opiekuńczo- wychowawczej, jedno - z pieczy zastępczej - przeszło pod opiekę opiekuna prawnego, jedno powróciło do rodziny biologicznej i jedno dziecko po uzyskaniu pełnoletności powróciło do domu rodzinnego.

W roku 2021 dwoje dzieci zostało przysposobionych (adopcja).

Wielkość środków finansowych na w/w zadania w 2021 r. wyniosła odpowiednio:

a) kwota **374 907,48 zł** tytułem wydatków związanych z pobytem **21** dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,

b) kwota **71 820,40 zł** tytułem wydatków związanych z pobytem **19** dzieci w rodzinach zastępczych.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy jest zatrudnianie rodzin wspierających, które we współpracy z asystentem rodziny będą pomagały w przewyciężaniu problemów rodzin dysfunkcyjnych objętych usługami asystenta.

W okresie sprawozdawczym MOPS w Hrubieszowie nie zatrudniał rodzin wspierających. Pomimo zamieszczonego ogłoszenia o naborze kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej, nie było osób chętnych do pełnienia w/w funkcji.

XI. Program Dobry start

Od 2018 roku do 30.11.2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie realizował zadanie, wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów dnia 30.05.2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”.

Zgodnie z w/w Rozporządzeniem świadczenie Dobry Start przysługuje:

- 1) rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych - raz w roku na dziecko;
- 2) osobom uczącym się - raz w roku.

Świadczenie *dobry start* przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- 1) przez dziecko lub osobę uczącą się 20. roku życia;
- 2) przez dziecko lub osobę uczącą się 24. roku życia - w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenie *dobry start* przysługuje także w przypadku:

- 1) ukończenia 20. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 20. rok życia;
- 2) ukończenia 24. roku życia przez dziecko lub osobę uczącą się przed rozpoczęciem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko lub osoba ucząca się kończy 24. rok życia - w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenie Dobry Start przysługuje w kwocie 300,00 zł.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie na realizację Programu wydatkował kwotę 7 278,00 zł, z czego 5 400,00 zł – kwota wypłaconych świadczeń w styczniu 2021r. za listopad 2020r., 1 878,00 zł – koszty realizacji.

Łącznie w 2021 r. zostało wypłaconych 18 świadczeń Dobry Start (za rok 2020).

W analogicznym okresie 2020 r. wydatki na realizację Programu wyniosły 538 883,00 zł, z czego 527 100,00 zł – kwota wypłaconych świadczeń, 11 783,00 zł - koszty realizacji.

Przyznanie prawa do świadczenia nie wymagało wydania decyzji administracyjnej.

Od 1 lipca 2021 roku obsługę świadczeń Dobry Start realizuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

XII. Przemoc w rodzinie

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie określa przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodzin (którymi w rozumieniu art. 115 § 11 kodeksu karnego są: małżonkowie, wstępni, zstępni, rodzeństwo, powinowaci w tej samej linii lub stopniu, osoby pozostające w stosunku przysposobienia oraz ich małżonkowie, a także osoby pozostające we wspólnym pożyciu, a także inne osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty zdrowia, życia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność – w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Mimo, że przemoc zawsze pojawia się w relacjach międzyludzkich, dopiero od niedawna mówi się o tym zjawisku znacznie więcej oraz podejmuje różnorodne działania mające na celu zapobieganiu jej. Osoby doświadczające przemocy coraz częściej obejmowane są kompleksową opieką, są coraz bardziej świadome swoich praw i możliwości zmiany sytuacji życiowej.

Aby skutecznie zatrzymać przemoc i zapobiegać jej zjawisku w domach, należy objąć pomocą również osoby stosujące przemoc.

Bardzo ważną kwestię stanowi również objęcie specjalistyczną pomocą krzywdzonych dzieci, które nie mają żadnego wpływu na to, co się z nimi dzieje.

Dzieci przez lojalność wobec swoich najbliższych, rzadko mówią o przemocy, która je dotyka, a z jej skutkami często nie są w stanie poradzić sobie przez całe życie.

Doświadczenie przemocy wykształca poczucie winy, nieprawidłowy obraz samego siebie, zaniżoną samoocenę i bezradność. Uczy też nieprawidłowych wzorców zachowań, które zostają przyjęte za normę, stąd też w wielu rodzinach przemoc to zjawisko wielopokoleniowe. Rodzina, w której występuje przemoc nie zaspokaja podstawowych potrzeb psychicznych, a często i bytowych dziecka. Dzieci z takich rodzin, często wychowywane przez bezradne matki, zaczynają mieć problemy z prawidłowym

funkcjonowaniem społecznym.

Pamiętać należy, że przemoc w rodzinie jest działaniem:

- 1) zamierzonym, skierowanym przeciwko innym członkom rodziny,
- 2) naruszającym prawa i dobra osobiste ofiar (prawo do nietykalności fizycznej, szacunku, godności),
- 3) powodującym ból i cierpienie,
- 4) wykorzystującym wyraźną asymetrię sił (np. ze względu na wiek: dziecko – dorosły; osoba w podeszłym wieku – dorosły).

Zgodnie z art. 9 a wyżej przywołanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym. W ramach zespołu interdyscyplinarnego mogą być tworzone grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadanie w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych (bezpłatnie).

Obsługę organizacyjno – techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Miejskiej Hrubieszów został powołany Zarządzeniem Nr 581/2018 Burmistrza Miasta Hrubieszowa z dnia 31 stycznia 2018 roku.

W Skład zespołu wchodzi przedstawiciele: Prokuratury Rejonowej, Sądu Rejonowego, Komendy Powiatowej Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie, Przychodni Rejonowej w Hrubieszowie, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołów Szkół i Przedszkoli działających na terenie miasta oraz organizacji pozarządowych.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Przedstawiciele w/w podmiotów realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informację o podjętych działaniach przewodniczącemu

Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta -A” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osoby będące świadkiem przemocy w rodzinie.

W 2021 r. założono 77 formularzy „Niebieskich Kart”, w tym 66 karty zostały założone przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Hrubieszowie, 3 formularze „Niebieska Karta” wszczęte zostały przez Komendy Powiatowe Policji z terenu Polski i przesłane do realizacji Zespołowi Interdyscyplinarnemu w Hrubieszowie, 8 kart zostało założonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie. Członkowie Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego sporządzili łącznie 3 formularze „Niebieskich Kart C i D”.

W celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” w roku 2021 funkcjonowało łącznie 76 Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, które odbyły 92 spotkania.

Ogółem pomocą Grup Roboczych objęto 69 rodzin, w tym: 69 ze względu na problem przemocy psychicznej, 51 osób ze względu na problem przemocy fizycznej.

W 2021r. 85 osób doświadczających przemocy w rodzinie były objęte wsparciem w ramach procedury „Niebieska Karta” w tym; 57 kobiet, 15 mężczyzn i 13 dzieci.

70 osób objęto procedurą „Niebieska Karta” wskazanych jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Ponadto w sprawie 4 rodzin pracownicy socjalni przekazali informację Policji o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

W ramach procedury „Niebieska Karta” w 2021r. zapewniono bezpieczeństwo 2 krzywdzonym dzieciom, w trybie art. 12a ustawy, poprzez umieszczenie 1 dziecka u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej oraz 1 dziecka poprzez umieszczenie w rodzinie zastępczej.

W 2021r. zakończono 60 procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz 8 procedur „Niebieska Karta” na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

W ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie w roku 2021, 81 osób skorzystało z poradnictwa socjalnego.

XIII. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie

Struktura zatrudnienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie przedstawiała się w sposób następujący: Kierownik, Z-ca Kierownika ds. pomocy środowiskowej, Z-ca Kierownika ds. świadczeń, Główna Księgowa, księgowa – 2 osoby, 9 pracowników socjalnych, starszy specjalista pracy socjalnej, informatyk, 2 pracowników ds. realizacji świadczeń, kasjer, 2 pracowników realizujących świadczenia rodzinne, 2 pracowników wykonujących zadania funduszu alimentacyjnego, 2 pracowników realizujących świadczenia wychowawcze, 1 pracownik realizujący dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne, 1 pracownik obsługi, 2 asystentów rodziny. W trakcie roku 2021 były zatrudnione 2 osoby na czas określony w ramach zastępstwa.

Nadmienia się, że zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej „ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących, w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”.

Nie byłoby pracy socjalnej bez pracowników socjalnych, gdyż de facto, praca socjalna oznacza fachową i celową pomoc międzyludzką, opracowaną na specjalnie wypracowanych metodach. Jest ona świadczona przez konkretne osoby wchodzące w bezpośrednie relacje z klientami. Tak rozumiana praca socjalna nie jest jednorazowym świadczeniem ale specyficznym procesem, wymagającym metodycznego sposobu postępowania.

Z pracy tej wynikają różne zagrożenia o charakterze zawodowym i nie tylko. Pracownik socjalny narażony jest na przemoc fizyczną. Specyfika profesji, nieustanna konieczność ponoszenia odpowiedzialności za swojego klienta oraz podejmowane decyzje, wiążą się z poważnymi obciążeniami psychicznymi, będącymi źródłem przeżywania stresu.

W myśl przepisów prawa, pracownikiem socjalnym może być osoba, która posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych, dyplom wyższej szkoły na kierunku praca socjalna lub ukończone studia wyższe o specjalności praca socjalna na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie, ukończyła studia podyplomowe z zakresu metodyki

i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, po uprzednim ukończeniu studiów na jednym z w/w kierunków.

Wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w MOPS w Hrubieszowie w roku 2021 posiadali wymagane przepisami prawa wykształcenie.

Wymienione powyżej uwarunkowania wykonywania zawodu pracownika socjalnego wiążą się z koniecznością podnoszenia poziomu wiedzy w ramach szkoleń.

W roku 2021 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach o następującej tematyce:

- Zarządzanie i organizacja usług społecznych – 3 osoby,
- Organizacja społeczności lokalnej – 1 osoba,
- Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych – 4 osoby,
- Ustawa o pomocy społecznej – nowelizacja – 2 osoby,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego – 1 osoba,
- Pomoc osobie dotkniętej przemocą w rodzinie. Nowe uprawnienia policji po 30 listopada 2020 r., w zakresie podejmowania czynności w związku z przemocą – 1 osoba,
- Domy Pomocy Społecznej- kierowanie – odpłatność – egzekucja – nowelizacja 2021 – 1 osoba,
- Pracownik socjalny w terenie – 2 osoby,
- Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego – 8 osób,
- Szkolenie organizowane w ramach działalności Cyfrowego Centrum Profilaktyki (tematyka uzależnień i przemocy) – 2 osoby,
- Zmiany 2021 r. w Ustawie Karta Dużej Rodziny – 1 osoba,
- Praca ze sprawcą przemocy – 1 osoba,
- Zaburzenia psychiczne a używanie środków psychoaktywnych – 4 osoby,
- Ustawa o pomocy społecznej oraz wywiad środowiskowy – nowości 2021 – 1 osoba,
- Ocena okresowa pracowników socjalnych w 2021 roku – 1 osoba,
- Konferencja z zakresu podniesienia kompetencji pracowników pomocy społecznej – 1 osoba,

- Rodzinny wywiad środowiskowy w świetle nowych uregulowań. Problemy w realizacji zadań przez Ośrodki Pomocy Społecznej – wybrane zagadnienia – 1 osoba,
- Kontrola zarządcza w 2021 roku w Ośrodkach Pomocy Społecznej – 2 osoby,
- Praca z trudnym klientem w pomocy społecznej – metody oddziaływania i techniki przezwycięzania trudności komunikacyjnych – 3 osoby,
- Zmiany w ubezpieczeniach społecznych i zasiłkach w 2021 i w 2022 roku – Polski Ład – 1 osoba,
- Roczne rozliczenie podatku od osób fizycznych za 2021 rok. Zmiany w PIT wynikające z Polskiego Ładu oraz bieżące problemy prawne. - 1 osoba,
- Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w przedmiocie świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego – 1 osoba,
- Program Czyste Powietrze – obowiązki OPS – 1 osoba.

XIV. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- 1) Po Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.
- 2) Ponowne podjęcie działań w kierunku ustanowienia rodziny wspierającej.
- 3) Podjęcie działań w kierunku utworzenia świetlicy środowiskowej, jako ośrodka wsparcia wynikającego z zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.
- 4) Realizacja Programu Wspierania Rodziny Miasta Hrubieszowa.
- 5) Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy.
- 6) Prowadzenie działań profilaktycznych i poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz ustalenia możliwości i źródeł ich finansowania.
- 7) Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Hrubieszowa.

- 8) Działania w kierunku utworzenia Mieszkań Chronionych i Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
- 9) Podejmowanie działań w kierunku wychodzenia z bezdomności przez osoby posiadające status osoby bezdomnej.
- 10) Podjęcie działań w kierunku utworzenia schroniska dla osób bezdomnych.
- 11) Podjęcie działań zmierzających do poprawy warunków lokalowych (w tym utworzenie składnicy akt, pokój do rozmów indywidualnych z klientem, docelowo do posiedzeń grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, sekretariat) oraz zwiększenia wynagrodzenia kadry Ośrodka.
- 12) Zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Hrubieszowie psychologa, pracownika do spraw administracyjnych oraz obsługi sekretariatu.
- 13) Monitorowanie i zapewnienie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, kierowanie do domów pomocy społecznej oraz kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy w Hrubieszowie.
- 14) Pozyskiwanie środków z budżetu Państwa na realizację Programów pomocowych dla osób starszych i niepełnosprawnych.
- 15) Kontynuacja realizacji programów pomocowych dla osób starszych i niepełnosprawnych, w tym „Opieka wytchnieniowa”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, „Korpus Wsparcia Seniorów”.
- 16) Realizacja projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.